

TISKOVÁ ZPRÁVA

9. 11. 2022

Festival Pražské jaro zahájí Tomáš Hanus s Welsh National Opera Orchestra

Již 78. Mezinárodní hudební festival Pražské jaro zahájí 12. a 13. května 2023 Smetanova Má vlast v podání Orchestru Velšské národní opery z Cardiffu a jeho šéfdirigenta Tomáše Hanuse. Rezidenčním umělcem Pražského jara bude violista Antoine Tamestit, kterého diváci uslyší na čtyřech koncertech. V čele Symfonického orchestru Bavorského rozhlasu se představí Daniel Harding, Essenští filharmonikové přijedou se svým šéfdirigentem Tomášem Netopilem. České orchestry budou dirigovat John Adams, Klaus Mäkelä nebo Oksana Lyniv. Rezidenčním skladatelem víkendu soudobé hudby Prague Offspring bude Georg Friedrich Haas, jemuž zahraje skladby ansámbl Klangforum Wien. Starou hudbu bude reprezentovat Les Talens Lyriques se svým zakladatelem Christophem Roussetem nebo kontratenorista Andreas Scholl. Festival letos naváže na tradici závěrečných koncertů s programem Beethovenovy *Deváté* pod taktovkou Christopa Eschenbacha. Prodej vstupenek začíná v pátek 11. listopadu od 11.00 na festival.cz.

Zahajovací koncert a české stopy zahraničí

Tomáš Hanus, který je rovněž členem umělecké rady festivalu, účinkuje v Česku velmi výjimečně. Na festivalu se objevil naposledy před deseti lety s Ensemble intercontemporain. V čele velšského orchestru stojí již šest let a dále rozvíjí zájem britského publika o českou hudbu. Navazuje tak na dirigenta Charlese Mackerrase, který uvedl v Cardiffu britskou premiéru *Řeckých pašijí* Bohuslava Martinů, a také na režiséra Davida Pountneyho, současného uměleckého ředitele Velšské národní opery. Režisér, jehož práci měli možnost vidět také diváci v Brně i Praze, seznámil cardiffské publikum s Janáčkovou *Její pastorkyní* již v roce 1975.

„Hostování orchestru v čele s Tomášem Hanusem je pro nás splněným snem. Tomášovy úspěchy v zahraničí prohlubují naši zvědavost, kam směřuje jeho hudební uvažování a jak se vyvíjí jeho dirigentský rukopis. Česko-velšská Má vlast bude jistě slavnostní, ale také svěží a nespoutaná hudebními konvencemi,“ říká ředitel festivalu Pavel Trojan.

„Tóny Mé vlasti v dnešní době velmi potřebujeme. Probouzejí to lepší v nás, sebeuvědomění, kdo jsme, co nám říkají naše dějiny a jaký je jejich smysl.“

Hudba má moc jít hlouběji než slova. Smetanově Mé vlasti se nemusíme povinně klanět, tvářit se učeně a trochu se u toho nudit. Ona má sílu si nás najít sama a obejmout nás,“ svěruje se Tomáš Hanus.

„Nezdá se, že by ve vřelém vztahu Britů k české hudbě, který lze vysledovat až k vystoupením Antonína Dvořáka v Británii v 80. letech 19. století, došlo k nějakému ochlazení,“ říká v komentáři k hostování cardiffského orchestru v Česku šéfredaktor britského magazínu Opera John Allison. „Je až na výjimky poměrně neobvyklé, aby britští hudebníci přinášeli českou hudbu do českých měst, zejména od smrti skvělého Charlese Mackerrase. Přestože je Orchester Velšské národní opery primárně operním orchestrem, uvedení Mé vlasti je díky jeho reputaci v oblasti symfonické hudby dychtivě očekávanou záležitostí,“ dodává John Allison.

Vedle Tomáše Hanuse patří k nejúspěšnějším českým dirigentům ve světě a k ambasadurům české hudby také dirigent Tomáš Netopil. Již desátou sezonu je hudebním ředitelem a šéfdirigentem Essenšních filharmoniků, s nimiž se v Praze představí s programem s díly Elgara a Dvořáka, a to společně s houslistou Frankem Peterem Zimmermannem. *„Essenská filharmonie má díky naší dlouholeté spolupráci, a myslím, že nejen díky ní, velmi hluboký a intenzivní vztah k české hudbě,“* říká Tomáš Netopil. Během působení v Essenu nastudoval s orchestrem například *Řecké pašije* Bohuslava Martinů, Janáčkovu *Její pastorkyni*, Dvořákovu *Rusalku*, Smetanovu *Prodanou nevěstu*, ale i symfonickou hudbu Josefa Suka, Karla Husy a Antonína Dvořáka.

Rezidenční umělec: Antoine Tamestit

Více prostoru než kdy jindy dostane na 78. ročníku festivalu viola. Jednak je vedle trombonu nástrojem letošního ročníku interpretační soutěže Pražské jaro a také je instrumentem festivalového rezidenčního umělce Antoina Tamestita. *„Troufám si říct, že o něm můžeme bez nadsázky mluvit jako o jednom z největších umělců střední generace. O to větší radost mám, že Antoina Tamestita představíme hned v několika polohách s velmi širokým repertoárem po boku světových i domácích umělců. V Praze si ho opravdu užijeme, protože přijal naši nabídku na předsednictví v porotě violové soutěže, kde spolu s ním zasednou další vynikající violisté,“* říká dramaturg Pražského jara Josef Třeštík.

Antoine Tamestit se ve dvou večerních recitálech v Rudolfinu představí nejdříve se svým dlouholetým uměleckým partnerem, klavíristou Cédricem Tiberghienem, a poté s houslistkou Isabelle Faust. Na koncertu s klavírem zazní vedle velikánů romantického období Franze Schuberta a Roberta Schumanna také hudba mistra alžbětinské melancholie Johna Dowlanda, na jehož slavnou píseň složil variace Benjamin Britten, i sonáta britsko-americké violové virtuosky 20. století Rebecy Clarke. Neobvyklá dramaturgie prostupuje i koncertem Antoina Tamestita s Isabelle Faust. Protipól skladatele Jeana de Sainte-Colombe ze 17. století a žijícího autora Györga Kurtága podtrhnou díla Wolfganga Amadea Mozarta.

Rezidence Antoina Tamestita vyvrcholí koncertem s Českou filharmonií a finským dirigentem Klausem Mäkeläm, který ve svých šestadvaceti letech patří k nejžádanějším dirigentům současnosti. „*Tento energický umělec zanechal nepřehlédnutelnou stopu v Oslu, ujal se vedení Orchestre de Paris a od sezony 2027/28 bude šéfdirigentem amsterdamského Royal Concertgebouw Orchestra, který je řazen na nejvyšší příčky světových orchestrů. Máme radost, že jeho český debut se právě na našem festivalu odehraje s působivým Koncertem pro violu a orchestr Alfreda Schnittkeho,*“ říká ředitel Pražského jara Pavel Trojan. Završením společné práce poroty soutěže v oboru viola i v oboru trombon budou dva koncerty, a to v Anežském klášteře a v Národním technickém muzeu. Zde se porotci představí jako sólisté, komorní i tutti hráči s osobním a neotřelým programem. Koncerty s názvy *Viola? Viola!* a *Trombon? Trombon!* budou oslavou hudby a muzicírování.

Legends Adams a Eschenbach v Praze

Festivalový koncert České filharmonie přinese legendu americké hudby Johna Adamse v dvojroli coby skladatele a dirigenta. První český orchestr nabídne dvě Adamsova díla, kdy se klavírního partu díla *Must the Devil Have All the Good Tunes?* ujme Islandčan Víkingur Ólafsson. Na programu je i Adamsova strhující orchestrální miniatura *Stále ještě tančím*, věnovaná dirigentovi Michaelu Tilsonovi Thomasovi a jeho manželovi Joshuovi Robinsonovi, bývalému gymnastovi a swingovému tanečníku. V druhé půlce to pak bude hudba Igora Stravinského a současné americké skladatelky a oddané enviromentalistky Gabrielly Smith.

Hned dvakrát, a to v závěru festivalu, zazní Beethovenova *Devátá symfonie*, kdy Českou filharmonii povede Christoph Eschenbach. Jedno z nejuváděnějších děl v historii festivalu zaznělo na Pražském jaru naposledy v roce 2010. Dvě provedení spojuje Pražský filharmonický sbor se sbormistrem Lukášem Vasilkem, tentokrát budou pěveckými sólisty Simona Šaturová, Lucie Hilscherová, australský tenorista Steve Davislim a Jan Martiník.

Návrat Kubelíkova orchestru

Ligu špičkových orchestrů bude v květnu 2023 reprezentovat Symfonický orchestr Bavorského rozhlasu, o jehož hostování a také o přítomnost dirigenta Daniela Hardinga usiloval festival několik let. Na koncertu zazní Mahlerova *Sedmá symfonie*, která měla světovou premiéru v Praze v září 1908 u příležitosti 60. výročí vlády rakouského císaře a českého krále Františka Josefa I., kdy orchestr řídil samotný skladatel.

Stará hudba na festivalu

Starou hudbu přiveze do Prahy špičkový francouzský orchestr dobových nástrojů Les Talens Lyriques a jeho zakladatel Christophe Rousset. V rámci svého prvního českého vystoupení provedou koncertně dvě opery z doby vlády Ludvíka XIV. Opera *Almasis* od

téměř zapomenutého skladatele Josepha-Nicolase-Panracea Royera zazní v Praze dokonce v novodobé premiéře a následně se díky koncertnímu turné rozběhne do dalších koutů Evropy. Druhou operou bude Rameauův Pygmalion. Díky hostování v Praze vystoupí vokální specialisté na interpretaci staré hudby: sopranistka Déborah Cachet, mezzosopranistky Natalie Perrez a Ambroisine Bré, tenorista Mathias Vidal a barytonista David Witczak. „Pozvání na Pražské jaro je radostí a ctí. V zahraničí jsem rád ambasadorem francouzské hudby – je to repertoár blízký mému srdci a je součástí mé DNA. Royer a Rameau si nepochybně podmaní i srdce pražského publika,“ říká v očekávání festivalového koncertu dirigent Christophe Rousset.

Slavnost staré hudby zažije festivalové Rudolfinum podruhé díky Czech Ensemble Baroque a jeho zakladateli a dirigentovi Romanu Válkovi. Neúnavné bádání souboru a znovuobjevování tvorby českého barokního a klasicistního skladatele Františka Ignáce Tůmy přinese velkolepé *Te Deum*, v němž se altového partu zhostí německý kontratenorista Andreas Scholl. Předznamenáním české novodobé premiéry v květnu 2023 na festivalu Pražské jaro je nahrávka Czech Ensemble Baroque s hudbou Františka Ignáce Tůmy, která vychází v listopadu 2022 u Supraphonu.

Pražské orchestry s festivalovým leskem

Dvě výrazné dirigentské osobnosti střední generace se ujmou vedení koncertů dvou domácích orchestrů. „Vskutku festivalový program zazní na koncertě PKF – Prague Philharmonia s ukrajinskou dirigentkou Oksanou Lyniv, jež si vydobyla respekt prvotřídní muzikalitou, talentem i odvahou svobodně prezentovat své občanské postoje,“ říká ředitel Pražského jara Pavel Trojan. Oksana Lyniv v minulosti asistovala Kirillu Petrenkovi v Bavorské státní opeře, poté převzala post hudební ředitelky Opery ve Štýrském Hradci a jako první žena dirigovala na festivalu v Bayreuthu. Ve spolupráci se sopranistkou Juliou Tkačenko a vítězi Mezinárodní hudební soutěže Pražské jaro, fagotistkou Minju Kim a klarinetistou Lilianem Lefebvrem, uvede „Pražskou“ symfonii Wolfganga Amadea Mozarta, Duet-concertino Richarda Strausse a novou skladbu na texty ukrajinské básničky Liny Kostenko od svého krajana Eduarda Resatsche.

Zvlášť slavnostní bude koncert k 100. výročí zahájení pravidelného vysílání Českého rozhlasu. Symfonický orchestr Českého rozhlasu vystoupí v čele s vynikajícím německým dirigentem Corneliem Meisterem a v podání Jana Mráčka, koncertního mistra České filharmonie, zazní Dvořákov Houslový koncert. „Před více než dvaceti lety, když jsem byl ještě student, jsem se zamiloval do symfonií Bohuslava Martinů,“ svěřuje se Cornelius Meister a dodává: „Tenkrát jsem poznal neskutečně sonorní a hluboce procítěné nahrávky Václava Neumanna.“ Právě český dirigent patřil k výrazným hudebním ředitelům opery a orchestru ve Stuttgartu, které od roku 2018 Cornelius Meister vede. „K české hudbě má Meister velmi vřelý vztah. Kromě hudby Bohuslava Martinů a Antonína Dvořáka rád uvádí tvorbu Leoše Janáčka a ve světové premiéře uvedl hned několik děl současného skladatele Miroslava Srnky,“ poznamenává dramaturg Pražského jara Josef Třeštitík.

Symfonický orchestr hl. m. Prahy FOK bude mít příležitost stát u začátku umělecké kariéry české dirigentky Aleny Jelínkové – bude jí patřit Debut Pražského jara. „*Stanout po boku orchestru FOK a být součástí Pražského jara je pro mě velkou ctí a velmi se na naši spolupráci těším,*“ říká Alena Jelínková. „*Program tvoří neobvyklé propojení tří děl: populárního baletu Romeo a Julie Sergeje Prokofjeva, Římských pinií, ve kterých italský skladatel Ottorino Respighi bohatou hrou barev evokuje věčné město, a Capriccia pro violoncello a orchestr českého klasika 20. století Jana Nováka,*“ přibližuje dramaturg Pražského jara Josef Třeštík. Violoncellového partu se zhostí Tomáš Jamník.

Světoví sólisté

Na festival zavítá po jedenácti letech mezzosopranistka Magdalena Kožená s klavíristkou Mitsuko Uchida, v jejichž podání zazní francouzský písňový program se skladbami Clauda Debussyho a Oliviera Messiaena. Hudebně ztvárněné motivy lásky a vášně čerpají inspiraci z díla Paula Verlaina, Charlese Baudelaira nebo Pierra Louÿse.

Mezi osobnosti festivalu bude patřit také jedinečný klavírista Igor Levit, jenž v Praze debutoval v roce 2021 na Klavírním festivalu Rudolfa Firkušného. V Rudolfinu tentokrát zazní skladby od Richarda Wagnera v aranžmá Zoltána Kocsise a dále od Johannese Brahmse, Franze Liszta a jazzového klavíristy a skladatele Freda Hersche, premiérovaná Levitem teprve letos v Carnegie Hall.

Nepřehlédnutelný cembalista Jean Rondeau, laureát Mezinárodní hudební soutěže Pražské jaro, čekal na svůj festivalový debut jedenáct let. Představí se nejprve jako sólista s vlastním programem Výstup na Parnas s díly Johanna Josepha Fuxe, Josepha Haydna, Ludwiga van Beethovena, Wolfganga Amadea Mozarta a Muzia Clementiho, po jehož rozsáhlém díle odkazujícím k touze po umělecké dokonalosti je celý program pojmenován. Druhou příležitostí slyšet Jeana Rondeaua na festivalu bude společné vystoupení v kvartetu se souborem Nevermind. Program obsahuje dílo jediného skladatele, geniálního Carla Philippa Emanuela Bacha.

Prague Offspring s Georgem Friedrichem Haasem

Už podruhé se na festivalu uskuteční víkendová rezidence předního souboru soudobé hudby Klangforum Wien, a to v rámci Prague Offspring v holešovickém Centru současného umění DOX. Rezidenčním skladatelem bude po Olze Neuwirth další výrazná postava soudobé klasické hudby, Georg Friedrich Haas. Soubor provede jeho Koncert pro bicí a legendární kompozici in vain. Pražské jaro pokračuje v objednávkách skladeb od současných českých skladatelů. Klangforum Wien na Prague Offspring předvede v premiéře díla Jany Vöröšové, Matouše Hejla, Františka Chaloupky, Michaely Pálka Plachké, Šimona Vosečka a Pavla Šabackého, studenta Janáčkovy akademie múzických umění v Brně, jenž obdržel zakázku poté, co se zúčastnil Reading Lessons v květnu 2022. Klangforum Wien bude oba večery 26. a 27. května 2023 dirigovat Peter Rundel.

Vedle koncertů tvoří program Prague Offspring i masterclass, veřejná zkouška děl studentů (zmíněné Reading Lessons), diskuse s Georgem Friedrichem Haasem nebo projekce filmu Hyena se spisovatelkou, performerkou, BDSM koučkou a manželkou rezidenčního skladatele Mollenou Williams-Haas v titulní roli.

Dlouhodobá podpora partnerů

Hlavními podporovateli Mezinárodního hudebního festivalu Pražské jaro jsou Ministerstvo kultury České republiky, Hlavní město Praha a individuální dárci – Přátelé Pražského jara. Partnery festivalu jsou innogy Česká republika, Subterra a.s., CETIN a.s., Mercedes-Benz PRAHA s.r.o. Generálním mediálním partnerem je Česká televize, hlavním mediálním partnerem Český rozhlas a mediálním partnerem Hospodářské noviny.

Zahajovací koncert Pražského jara

Bedřich Smetana: Má vlast

- 2023 Welsh National Opera Orchestra, Tomáš Hanus
- 2022 West-Eastern Divan Orchestra, Thomas Guggeis
- 2021 Collegium 1704, Václav Luks
- 2020
- 2019 Bamberger Symphoniker, Jakub Hrůša
- 2018 Česká filharmonie, Tomáš Netopil
- 2017 Wiener Philharmoniker, Daniel Barenboim
- 2016 Česká filharmonie, Paavo Järvi
- 2015 NDR Sinfonieorchester Hamburg, Thomas Hengelbrock
- 2014 Česká filharmonie, Jiří Bělohlávek
- 2013 Orchestre Philharmonique de Radio France, Peter Oundjian
- 2012 Česká filharmonie, Vasilij Petrenko
- 2011 Symfonický orchestr Pražské konzervatoře, Jiří Bělohlávek
- 2010 Pražská komorní filharmonie, Jakub Hrůša
- 2009 Symfonický orchestr Českého rozhlasu, Antoni Wit
- 2008 Filharmonie Brno, Petr Altrichter
- 2007 Česká filharmonie, Zdeněk Mácal
- 2006 Symfonický orchestr Českého rozhlasu, Ondřej Kukul (2. Zahajovací koncert 12. 5.)
- 2005 London Symphony Orchestra, Colin Davis
- 2004 Symfonický orchestr hl. m. Prahy FOK, Jiří Kout
- 2003 Česká filharmonie, Christian Arming
- 2002 Česká filharmonie, Ken-Ichiro Kobayashi
- 2001 Symfonický orchestr Českého rozhlasu, Vladimír Válek
- 2000 Symfonický orchestr hl. m. Prahy FOK, Petr Altrichter
- 1999 Česká filharmonie, Charles Mackerras
- 1998 Česká filharmonie, Vladimír Válek
- 1997 Symfonický orchestr hl. m. Prahy FOK, Gaetano Delogu

- 1996 London Classical Players, Roger Norrington
- 1995 Česká filharmonie, Libor Pešek
- 1994 Symfonický orchestr hl. m. Prahy FOK, Neeme Järvi
- 1993 Royal Liverpool Philharmonic Orchestra, Libor Pešek
- 1992 Česká filharmonie, Zdeněk Košler
- 1991 Česká filharmonie, Gustav Kuhn
- 1990 Česká filharmonie, Rafael Kubelík
- 1989 Česká filharmonie, Charles Mackerras
- 1988 Česká filharmonie, Jiří Bělohlávek

Kontakt pro média

Juraj Gerbery

+ 420 774 574 130

gerbery@festival.cz